

ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету соціології та
управління

_____ Т.Ф. Бірюкова

«_____» _____ 2025 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЯКІСНІ МЕТОДИ СОЦІАЛЬНОГО ПРОГНОЗУВАННЯ

підготовки магістрів

денної форми здобуття освіти

освітньо-професійна програма Соціальна робота

спеціальності 231 «Соціальна робота»

галузі знань 23 «Соціальна робота»

ВИКЛАДАЧ: Пилипенко Яна Сергіївна, к.соц.н., доцент кафедри соціології

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри філософії, публічного
управління та соціальної роботи

Протокол № 1 від “ 28 ” серпня 2025 р.
Завідувач кафедри філософії, публічного
управління та соціальної роботи

_____ Т.І. Бутченко
(підпис) (ініціали, прізвище)

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми

_____ О.М. Приймак
(підпис) (ініціали, прізвище)

2025 рік

Зв'язок з викладачем:

E-mail: pilipenko.yana90@gmail.com

Телефон: (061) 228-75-58

Інші засоби зв'язку: Moodle (форум курсу, приватні повідомлення), Telegram @y_s_pilipenko

Кафедра: соціології, каб 309 4 корп. ЗНУ, вул. Дніпровська, 33 а

1. Опис навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Якісні методи соціального прогнозування» є сприяння формуванню у здобувачів вищої освіти системного уявлення про сутність, предмет, завдання та інструментарій соціального прогнозування, зокрема якісних методів, а також розвиток здатності застосовувати їх у наукових дослідженнях та практиці соціальної роботи. Курс покликаний забезпечити інтеграцію теоретичних знань і практичних навичок прогнозування для підготовки здобувачів до самостійного виконання кваліфікаційних робіт та професійної діяльності.

В процесі вивчення дисципліни «Якісні методи соціального прогнозування» здобувач освіти набуває базових навичок критичного аналізу сучасних соціальних процесів і тенденцій; використання якісних методів (фокус-групи, глибинні інтерв'ю, експертні оцінки, сценарний та морфологічний аналіз, соціальне моделювання тощо) у прогнозуванні; формулювання гіпотез та побудови сценаріїв розвитку соціальних явищ; інтеграції якісних і кількісних підходів для отримання більш повної прогностичної картини; представлення результатів прогностичних досліджень у вигляді наукових текстів, аналітичних звітів, моделей та сценаріїв.

У концептуальному, інформаційному і логічному плані даний курс тісно пов'язаний з такими дисциплінами, як «Підготовка кваліфікаційної роботи магістра».

2. Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Статус дисципліни	Вибіркова	
Семестр	3-й	
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість годин	90	
Лекційні заняття	12 год.	
Семінарські заняття	12 год.	
Практичні заняття		
Лабораторні заняття		
Самостійна робота	66 год.	
Консультації	Розклад розміщення консультацій: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=17729 Кількість: 2 год. дистанційні – Zoom/google meet, за попередньою домовленістю (четвер 14.30-15.30) Запис на консультації онлайн: pilipenko.yana90@gmail.com	
Вид підсумкового семестрового контролю:	Залік	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=17729	

3. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Результати навчання та компетентності	Методи навчання / форми і методи оцінювання
ЗК 01. Здатність до критичного, абстрактного мислення, аналізу, синтезу та прогнозування. СК 01. Здатність до розуміння та використання сучасних теорій, методологій і методів соціальних та інших наук.	Лекційно-дискусійні заняття, аналіз кейсів, робота з науковими статтями, міні-дебати. Форми оцінювання: участь у дискусіях, усні відповіді, есе чи реферат, тестування з теорій і методів.
СК 03. Здатність професійно діагностувати, прогнозувати, проектувати та моделювати соціальні ситуації. СК 15. Здатність до розроблення, апробації та втілення соціальних проєктів і технологій.	Моделювання соціальних процесів, групові проєкти, ситуаційні вправи, рольові ігри (імітація експертних обговорень, фокус-груп). Форми оцінювання: захист групового проєкту, презентація прогнозних моделей, письмовий аналіз соціальної проблеми, оцінка активності на практичних заняттях.
ПРН 05. Збирати та здійснювати кількісний і якісний аналіз емпіричних даних. ПРН 14. Визначати методологію прикладного наукового дослідження та застосовувати методи кількісного та якісного аналізу результатів.	Практичні заняття з аналізу даних, семінари з методології прогнозування. Форми оцінювання: виконання практичних завдань (обробка й інтерпретація даних), залікові дослідницькі роботи, індивідуальне підсумкове завдання.

4. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1 Теоретико-методологічні засади соціального прогнозування

Вступ до курсу «Якісні методи соціального прогнозування»

Завдання та мета курсу. Прогнозування як діяльність. Прогнозування як соціальна технологія. Соціальне прогнозування: предмет та мета. Завдання соціального прогнозування. Сутність якісних методів соціального прогнозування.

Класифікація методів соціального прогнозування

Критерії для класифікації методів прогнозування. Якісні та кількісні методи: порівняння (переваги та недоліки). Якісні та кількісні методи: сфери застосування. Специфіка якісних методів соціального прогнозування

Роль експерта у соціальному прогнозуванні.

Визначення змісту поняття «експерт». Методи відбору експертів. Розрахунки якісного і кількісного складу групи експертів.

Основи побудови соціального прогнозу: принципи, етапи, методологія.

Поняття соціального прогнозування та його місце у соціальних науках. Значення прогнозування для соціальної роботи. Принципи побудови соціального прогнозу. Етапи побудови соціального прогнозу. Роль методології в прогнозних дослідженнях.

Змістовий модуль 2. Методи якісного соціального прогнозування

Метод експертних оцінок.

Індивідуальні експертні оцінки. Експертне опитування (анкетування, експертне інтерв'ю). Незалежне судження. Аналітичні експертні оцінки. Колективні експертні методи. Характеристика та ступінь достовірності колективних експертних методів.

Метод «комісій» та метод «Дельфі».

Загальна характеристика та процедура проведення методу «комісій». Переваги та недоліки методу «комісій». Метод Дельфі: історія, принципи анонімності та багатоетапності опитування. Переваги та недоліки методу Дельфі. Приклади застосування в соціальній роботі.

Метод фокус-груп у прогнозуванні.

Сутність фокус-групового інтерв'ю та його застосування. Підбір учасників і організація групової дискусії. Особливості аналізу даних фокус-груп для прогнозних висновків. Переваги та обмеження методу. Приклади прогнозування через фокус-групи (зміна громадської думки, соціальні настрої молоді, потреби у соціальних послугах).

Сценарний підхід до прогнозування.

Поняття сценарію та його роль у прогнозних дослідженнях. Етапи побудови сценарію: визначення факторів, формування альтернатив, розробка сценаріїв. Типи сценаріїв: оптимістичні, песимістичні, базові. Використання сценарного підходу у плануванні соціальної політики.

Змістовий модуль 3. Прикладне застосування якісних методів

Контент-аналіз і якісна інтерпретація даних для прогнозування

Контент-аналіз як метод дослідження текстів, медіа та документів. Алгоритм проведення: вибір джерел, категоризація, кодування, інтерпретація. Можливості якісної інтерпретації даних для прогнозування суспільних настроїв. Переваги та недоліки контент-аналізу. Приклади використання (аналіз медіа-риторики, соціальних мереж, державних документів).

Метод кейс-стаді у прогнозуванні соціальних процесів.

Поняття та сутність методу «кейс-стаді» (case study). Вибір і опис конкретного випадку для прогнозу. Використання кейсів у моделюванні соціальних ситуацій. Переваги методу для навчання та досліджень. Приклади застосування (досвід реінтеграції переселенців, програми підтримки сімей у кризі).

Прогнозування соціальних ризиків та кризових ситуацій.

Поняття соціальних ризиків і кризових ситуацій. Критерії ідентифікації та класифікації соціальних ризиків. Методи прогнозування ризиків: експертні, сценарні, статистичні. Особливості прогнозування у контексті війни, міграційних та економічних криз.

Інтеграція якісних методів у дослідницьку практику магістра

Роль якісних методів у науковій роботі магістранта. Поєднання якісних і кількісних методів. Етапи включення якісних методів у дослідницький дизайн. Приклади використання у кваліфікаційних роботах.

5. Теми лекційних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
1	Тема 1. Вступ до курсу «Якісні методи соціального прогнозування».	2		Один раз на 2 тижні
1	Тема 2. Роль експерта у соціальному прогнозуванні.	2		Один раз на 2 тижні
2	Тема 3. Метод експертних оцінок	2		Один раз на 2 тижні
2	Тема 4. Метод фокус-груп у прогнозуванні.	2		Один раз на 2 тижні
3	Тема 5. Контент-аналіз і якісна інтерпретація даних для прогнозування	2		Один раз на 2 тижні
3	Тема 6. Прогнозування соціальних ризиків та кризових ситуацій	2		Один раз на 2 тижні
Разом		12		

6. Теми семінарських занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
1	Класифікація методів соціального прогнозування План. 1. Критерії для класифікації методів прогнозування. 2. Якісні та кількісні методи: порівняння (переваги та недоліки). 3. Якісні та кількісні методи: сфери застосування. 4. Специфіка якісних методів соціального прогнозування	2		Один раз на 2 тижні
1	Основи побудови соціального прогнозу: принципи, етапи, методологія. План. 1. Поняття соціального прогнозування та його місце у соціальних науках. 2. Значення прогнозування для соціальної роботи. 3. Принципи побудови соціального прогнозу. 4. Етапи побудови соціального прогнозу. 5. Роль методології в прогнозних дослідженнях.	2		Один раз на 2 тижні
2	Метод «комісій» та метод «Дельфі» План. 1. Загальна характеристика та процедура проведення методу «комісій». 2. Переваги та недоліки методу «комісій». 3. Метод Дельфі: історія, принципи. 4. Переваги та недоліки методу Дельфі. 5. Приклади застосування в соціальній роботі.	2		Один раз на 2 тижні
2	Сценарний підхід до прогнозування. План 1. Поняття сценарію та його роль у прогнозних дослідженнях. 2. Етапи побудови сценарію: визначення факторів, формування альтернатив, розробка сценаріїв. 3. Типи сценаріїв: оптимістичні, песимістичні, базові. 4. Використання сценарного підходу у плануванні соціальної політики	2		Один раз на 2 тижні

3	Метод кейс-стаді у прогнозуванні соціальних процесів. План 1. Поняття та сутність методу «кейс-стаді» (case study). 2. Вибір і опис конкретного випадку для прогнозу. 3. Використання кейсів у моделюванні соціальних ситуацій. 4. Переваги методу для навчання та досліджень. 5. Приклади застосування (досвід реінтеграції переселенців, програми підтримки сімей у кризі).	2		Один раз на 2 тижні
3	Інтеграція якісних методів у дослідницьку практику магістра План 1. Роль якісних методів у науковій роботі магістранта. 2. Поєднання якісних і кількісних методів. 3. Етапи включення якісних методів у дослідницький дизайн. 4. Приклади використання у кваліфікаційних роботах	2		Один раз на 2 тижні
Разом		12		

7.Самостійна робота

№ змістового модуля	Питання для самостійного опрацювання	Кількість годин	
		о/д.ф.	з.ф.
1	Ознайомитися з книгою М.А. Лепського «Якісні методи соціального прогнозування». Скласти конспект основних ідей (для особистого користування).	30	
2	Знайдіть 2–3 сучасні наукові статті українських чи міжнародних журналів за останні 5 років, де використано якісні методи прогнозування. Опрацюйте їх.	10	
2	Ознайомитися з методами «комісій» і «Дельфі» за літературними джерелами. Скласти для себе приклад проблеми, де можна застосувати ці методи (наприклад, прогнозування майбутнього системи соціальних послуг).	10	
3	Ознайомитися з 1–2 реальними кейсами (наприклад, з досвіду соціальних проєктів в Україні). Спробувати описати можливі наслідки і варіанти розвитку ситуації.	16	
Разом		66	

8. Види і зміст поточних контрольних заходів

№ змістового модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання	Усього балів
1	Опитування	Семінарське заняття 1 Класифікація методів соціального прогнозування Семінарське заняття 2 Основи побудови соціального прогнозу: принципи, етапи, методологія Посилання на тест: https://moodle.znu.edu.ua/mod/quiz/view.php?id=665661	5 балів – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. Наявна авторська позиція 4-3 бали – студент знає і може самостійно сформулювати основні поняття теми та пов'язати їх з реальними явищами. Відповідь логічна, але змістовно неповна. 2-1 бал – студент відтворює основні поняття і визначення, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теми. Відповідь фрагментарна Тест: мах 5 балів	15
	Практичне завдання	Обрати один метод прогнозування та підготувати коротку презентацію: 1. опис методу 2. класифікація (за різними критеріями) 3. переваги та обмеження 4. можливе застосування у соціальній роботі.	5-4 бали – Презентація повна, логічна й структурована: опис методу, класифікація, переваги/обмеження та застосування у соціальній роботі подані з прикладами. 3-2 бали – Основні пункти виконані, але подані поверхнево, без глибини або конкретних прикладів. 1 бал – Презентація фрагментарна, без структури та майже без розкриття ключових аспектів методу.	5
2	Опитування	Семінарське заняття 3 Метод «комісій» та метод «Дельфі» Семінарське заняття 4 Сценарний підхід до прогнозування. Посилання на тест: https://moodle.znu.edu.ua/mod/quiz/view.php?id=665665	5 балів – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. Наявна авторська позиція 4-3 бали – студент знає і може самостійно сформулювати основні поняття теми та пов'язати їх з реальними явищами. Відповідь логічна, але змістовно неповна. 2-1 бал – студент відтворює основні поняття і визначення, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теми. Відповідь фрагментарна Тест: мах 5 балів	15

	Практичне завдання	Обрати одну актуальну соціальну проблему (наприклад, зайнятість молоді, інтеграція ветеранів, розвиток волонтерства). Скласти три сценарії: оптимістичний, песимістичний і реалістичний.	5–4 бали – чітко описана проблема, є три різні сценарії (оптимістичний, песимістичний, реалістичний) з логічними поясненнями та аргументацією. 3–2 бали – Проблема визначена, сценарії підготовлені, але відсутні деталі або пояснення вибору сценаріїв. 1 бал – Сценарії не розвинені, проблема описана поверхово або сценарії відсутні.	5
3	Опитування	Семінарські заняття 5 Метод кейс-стаді у прогнозуванні соціальних процесів. Семінарські заняття 6 Інтеграція якісних методів у дослідницьку практику магістра Посилання на тест: https://moodle.znu.edu.ua/mod/quiz/view.php?id=665664	5 балів – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. Наявна авторська позиція 4-3 бали – студент знає і може самостійно сформулювати основні поняття теми та пов'язати їх з реальними явищами. Відповідь логічна, але змістовно неповна. 2-1 бал – студент відтворює основні поняття і визначення, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теми. Відповідь фрагментарна Тест: мах 5 балів	15
	Практичне завдання	Написати коротке есе «Якісні методи прогнозування в моїй майбутній кваліфікаційній роботі: можливості застосування».	5–4 бали – Есе чітке, логічне й аргументоване: розкрито сутність якісних методів, пояснено їх переваги й обґрунтовано можливості застосування у власній темі дослідження. 3–2 бали – Есе відповідає темі, але містить загальні міркування без достатньої аргументації чи зв'язку з власною кваліфікаційною роботою. 1 бал – Есе поверхове, майже не стосується теми та не показує розуміння застосування якісних методів прогнозування.	5
Усього за змістові модулі	6			60

9. Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
Залік	Теоретичне завдання	Тести - 20 питань, розміщені у Moodle. Теми для підготовки: 1. Вступ до курсу «Якісні методи соціального прогнозування» 2. Класифікація методів соціального прогнозування 3. Роль експерта у соціальному прогнозуванні. 4. Основи побудови соціального прогнозу: принципи, етапи, методологія. 5. Метод експертних оцінок. 6. Метод «комісій» та метод «Дельфі». 7. Метод фокус-груп у прогнозуванні. 8. Сценарний підхід до прогнозування. 9. Контент-аналіз і якісна інтерпретація даних для прогнозування 10. Метод кейс-стаді у прогнозуванні соціальних процесів. 11. Прогнозування соціальних ризиків та кризових ситуацій. 12. Інтеграція якісних методів у дослідницьку практику магістра	Кількість правильних відповідей (1 питання – 1 бал) – усього 20 питань	20
	Індивідуальне завдання	Розробка програми соціологічного прогнозування 1. Обрати одну актуальну соціальну проблему (наприклад, інтеграція ветеранів, розвиток волонтерства, зайнятість молоді). 2. Скласти програму соціологічного прогнозування, яка включає: • мету та завдання програми; • об'єкт і предмет прогнозування; • перелік методів, які будуть застосовані; • план збору та аналізу інформації; • очікувані результати та сценарії розвитку проблеми. 3. Пояснити, як результати прогнозу можуть бути використані у практичній діяльності соціального працівника або у розробці	20–16 балів – Програма соціологічного прогнозування повна, логічна та глибока: чітко розкрито мету, завдання, методи, сценарії розвитку, практичне застосування у соціальній роботі та оцінку форм навчальної роботи. 15–10 балів – Програма частково розкриває основні аспекти: опис мети, методів чи сценаріїв неповний або аргументація слабка; практичне застосування згадане поверхнево. 9–5 балів – Програма поверхнева, відсутні ключові елементи (мета, методи, сценарії або практичне застосування), аргументація слабка. 1–4 бали – Програма дуже неповна, більшість елементів відсутні, відсутня логіка та	20

		соціальних проєктів. 4. Підготувати письмовий звіт (5–7 сторінок) або презентацію (10–12 слайдів) з наочним описом програми.	рефлексія щодо застосування в соціальній роботі.	
Усього за підсумковий семестровий контроль				40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

9. Рекомендована література

Основна:

1. Лепський М. А. Якісні методи соціального прогнозування: методологія, методика, практика: підручник. Запоріжжя: КСК-Альянс, 2016. 440 с
2. Галушак М. П., Галушак О. Я., Кужда Т. І. Прогнозування соціально-економічних процесів: навчальний посібник для економічних спеціальностей. Тернопіль: ФОП Паляниця, 2021. 160 с.
3. Паніотто В., Харченко Н. Методи опитування: підручник. Київ: Києво-Могилянська академія, 2017. 342 с.
4. The Strategic Foresight Book. IFRC Solferino Academy, 2023. 290 p.

Додаткова:

1. Довгий С. О., Бідюк П. І., Трофимчук О. М., Савенков О. І. Методи прогнозування в системах підтримки прийняття рішень : наук.-навч. вид. Київ : Азимут-Україна, 2011. 608 с.
2. Костенко Н., Іванов В. Досвід контент-аналізу: Моделі та практики: Монографія. К.: Центр вільної преси. 2003. 200 с.
3. Кость С. Методологія дослідження соціальних комунікацій (теорія та історія журналістики): навч. посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2021. 228 с.
4. Методологія досліджень мас-медіа: робоча книга (handbook) / за заг. ред. К. Г. Сіріньок-Долгарьової. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 156 с.
5. Основи стратегічного прогнозування політичних ситуацій та процесів : навч. посіб. / за заг. ред. М. А. Лепського. Запоріжжя : КСК-Альянс, 2012. 468 с.
6. Прогнозування розвитку територій. Демографічне прогнозування : навч. посіб. / за заг. наук. ред. М. М. Білинської. Київ : НАДУ при Президентові України, 2013. 120 с.
7. Татенко В. О. Колективна інтуїція у прогнозуванні соціальних явищ : монографія. Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2023. 100 с.
8. Якісні дослідження в соціологічних практиках : навч. посіб. / за ред. Н. Костенко, Л. Скокової. Київ : Вища школа соціології при Інституті соціології НАНУ, 2009. 400 с. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi71/0051548.pdf>.
9. Crompton A. Introduction to Qualitative Research Methods : A Practice-Oriented Introduction. Editura Intaglio, 2022. 304 p.
10. . Schwarz J. O. Strategic Foresight : An Introductory Guide to Practice. London : Routledge, 2024. 170 p.

10. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків. Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску.

Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання. Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Політика академічної доброчесності. Усі письмові роботи, що виконуються слухачами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення.

Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт (перефразування чужої праці без згадування оригінального автора). Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело.

Виконавці індивідуальних дослідницьких завдань обов'язково додають до текстів своїх робіт власноруч підписану Декларацію академічної доброчесності (див. посилання у Додатку до силабусу). Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем. Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел: Електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>

Цифрова повнотекстова база даних англomовної наукової періодики JSTOR: <https://www.jstor.org/>

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті. Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття. Під час виконання заходів контролю (термінологічних диктантів, контрольних робіт, іспитів) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано без права перескладання.

Визнання результатів неформальної/інформальної освіти

За бажанням студентів результати проходження курсів підвищення кваліфікації, стажувань, онлайн-курсів, тощо можуть бути зараховані у якості результату засвоєння відповідного змістового модулю дисципліни.

Комунікація. Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є Moodle. Важливі повідомлення загального характеру – зокрема, оголошення про терміни подання контрольних робіт, коди доступу до сесій у Zoom та ін. – регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на запити студентів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам». Якщо за технічних причин доступ до Moodle є неможливим, або ваше питання потребує термінового розгляду, направте електронного листа з позначкою «Важливо» на адресу ngml@ukr.net. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище та ім'я, курс та шифр академічної групи.

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2025-2026 рр.

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2025-2026 н. р. доступний за адресою:
https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/1635.ukr.html.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ**: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ
Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**

Електронна адреса:

v_banakh@znu.edu.ua Гар

яча лінія:

[\(061\) 227-12-76](tel:+380612271276)

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ.

Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE):

<https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу. Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ:
<https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>